

PRACOVNÍ LISTY

ŘEŠENÍ

pro 6.–7. ročník ZŠ

Metodický materiál pro vyučující
především dějepisu a českého jazyka a literatury
zpracovaný Mgr. Kateřinou Schwabikovou
se souhlasem autorky knihy PhDr. Veroniky Válkové

PRACOVNÍ LIST 1 – ŘEŠENÍ

Kde se Bára ocitla tentokrát?

ÚKOLY:

1. Připrav si nůžky, lepidlo, knížku *Trojská válka – Poseidónův hněv* a svůj *Atlas světa*.
2. V knížce si na s. 162 a 164 ještě jednou pozorně přečti, jak Bára zjistila, kde se v příběhu ocitla.
3. Vystříhej zeměpisné názvy.
4. S pomocí atlasu pak do mapy vlep na správná místa zeměpisné názvy, o kterých je v příběhu řeč.

Iónské moře	Malá Asie	Řecko	Olymp
Středozemní moře	Anatolie	Kréta	Trója
Egejské moře	Peloponés	Turecko	Athény

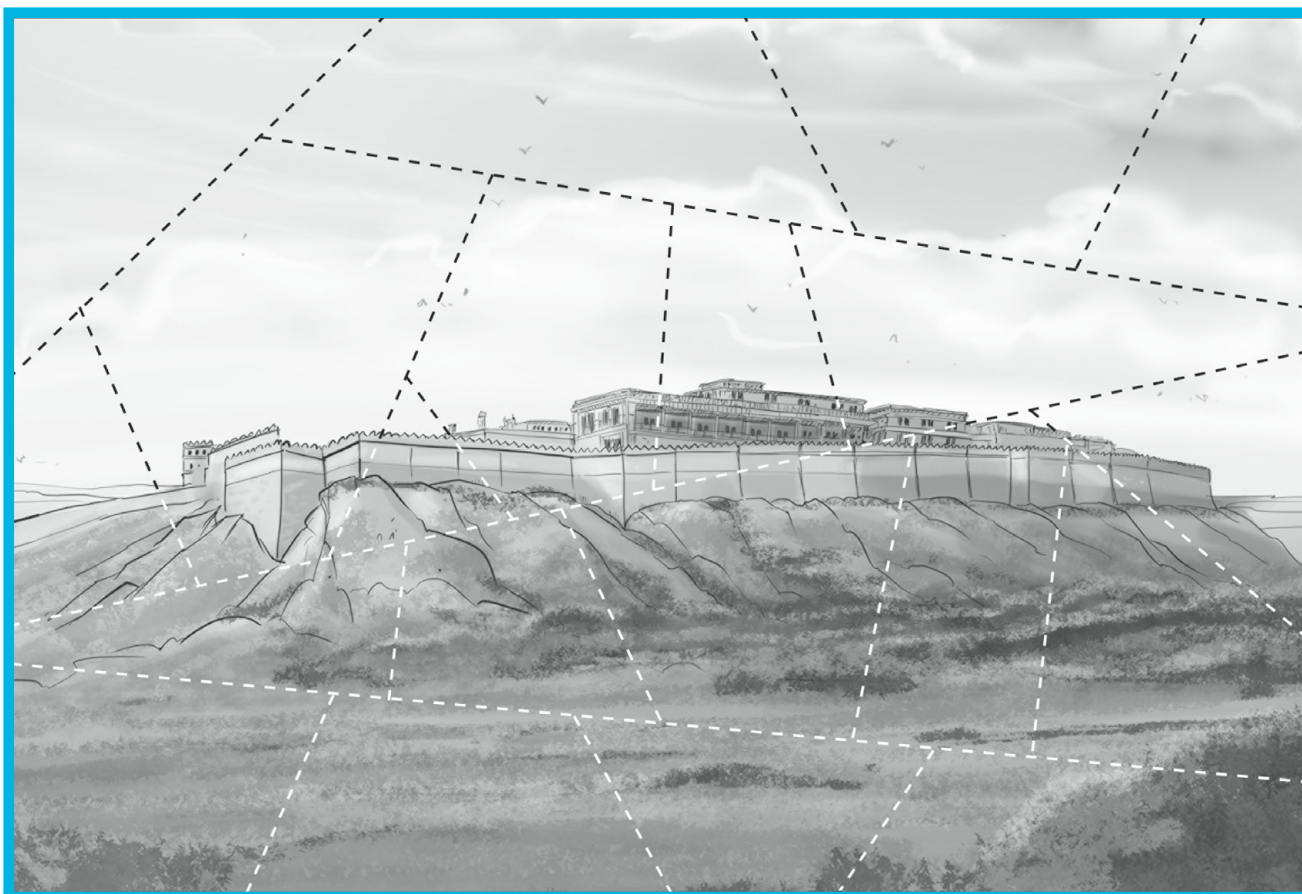
PRACOVNÍ LIST 2 – ŘEŠENÍ

Jak vypadalo město Trója?

ÚKOL:

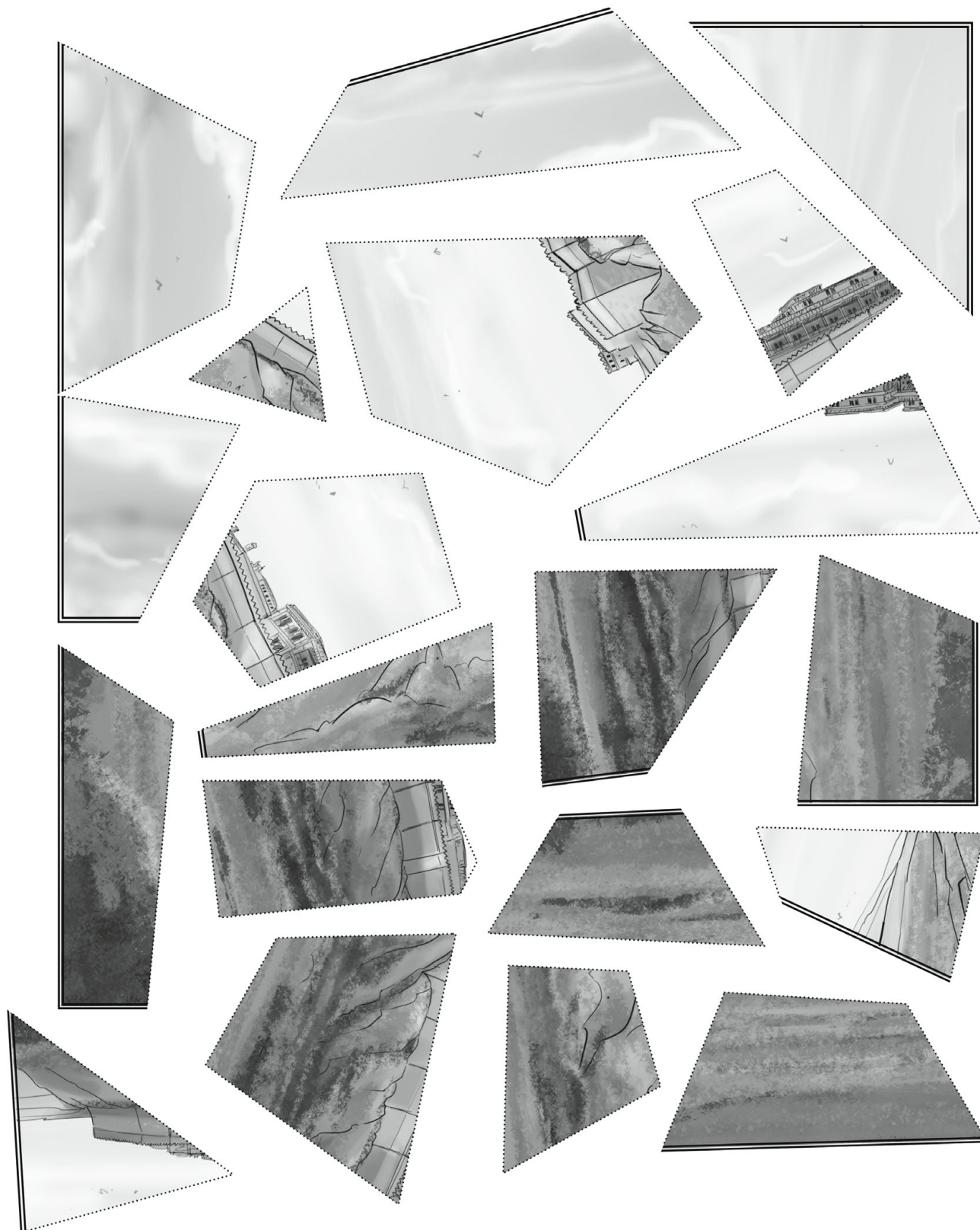
Po celou dobu Bářina pobytu v Tróji město zažívalo různě silné otřesy. Jeho obyvatelé si je vysvětlovali jako projev hněvu boha moří Poseidóna, Bára ale věděla, že se jedná o zemětřesení. Zemětřesení také bylo to, co Tróju ve skutečnosti pobořilo. Dokážeš slavné město znovu vystavět?

Připrav si nůžky a lepidlo. Pak z následující stránky vystříhej dílky, na které se Trója při zemětřesení rozpadla, poskládej je do jednoho obrázku a vlep do rámečku.

PRACOVNÍ LIST 2

Příloha

PRACOVNÍ LIST 3 – ŘEŠENÍ

Dokážeš opravit pravopis a interpunkci?

ÚKOL:

Když se Bára vrátila z dobrodružné výpravy do minulosti, udělala si – jako ostatně vždy – krásný záznam do svého *Cestovního deníku časem a prostorem*. Ovšem zdá se, že přitom úplně zapomněla, že čeština má i interpunkční znaménka. V textu je pouze jedna čárka! Zato se tam vloudily tři pravopisné chyby... Doplň do textu chybějící čárky a najdi a oprav pravopisné chyby.

Královna Hekabé: připadla jako kořist Odysseovi, ale brzo umřela.

Helena: Meneláos si ji vzal domů a žili spolu šťastně až do smrti.

Kassandra: dostal ji jako kořist Agamemnón a měl s ní dvojčata, a když se vrátil domů do Mykén, tak ho manželka zavraždila, protože předtím obětoval jejich dceru a teď si přivedl milenkou, a Kassandru zabili taky, ale ona před vstupem do paláce Agamemnona varovala, jenže jí samozřejmě zase nevěřili. Agamemnonovi to přeju, to byl debil, protože kdyby nechtěl po Achilleovi Bríseovnu, tak to bylo celé jinak.

Andromaché: tu dostal jako otrokyni Achilleův syn a měli spolu děti a pak ji propustil a vdala se za Hektorova bratra Heléna, co byl dvojče od Kassandry a co ho Achájové taky zajali. Toho chlapečka, co měla s Hektorem, někdo zabil při dobytí Tróje.

Aineiás: ještě, že jsem mu nic nevykládala, protože ten chlápek, co tu báseň napsal, si toho asi spoustu vymyslel a co si nevymyslel, to obšlehнул, tak já vlastně nevím, jak to s Aineiou dopadlo, a to bych vlastně chtěla vědět úplně nejvíc.

Macháón: jeho otec Asklépios nebyl bůh, ale lékař tak vynikající, že si o něm potom mysleli, že bůh je. Asklépios byl s Argonautama v Kolchidě, takže to fakt bylo tak jednu generaci předtím, jak říkal Polydóros. A po Macháonovi se jmenuje otakárek fenyklový papilio machaon, a to fakt nevím proč a je to docela přča.

PRACOVNÍ LIST 4 – ŘEŠENÍ

Najdeš Báru a řeckého bojovníka?

ÚKOL:

Najdi mezi obrázky ten, na kterém je Bára a řecký bojovník z doby trojské války. V případě nejasností si přečti popis vzhledu a zbroje řeckého bojovníka, který najdeš v knížce *Trojská válka – Poseidónův hněv* na s. 15.

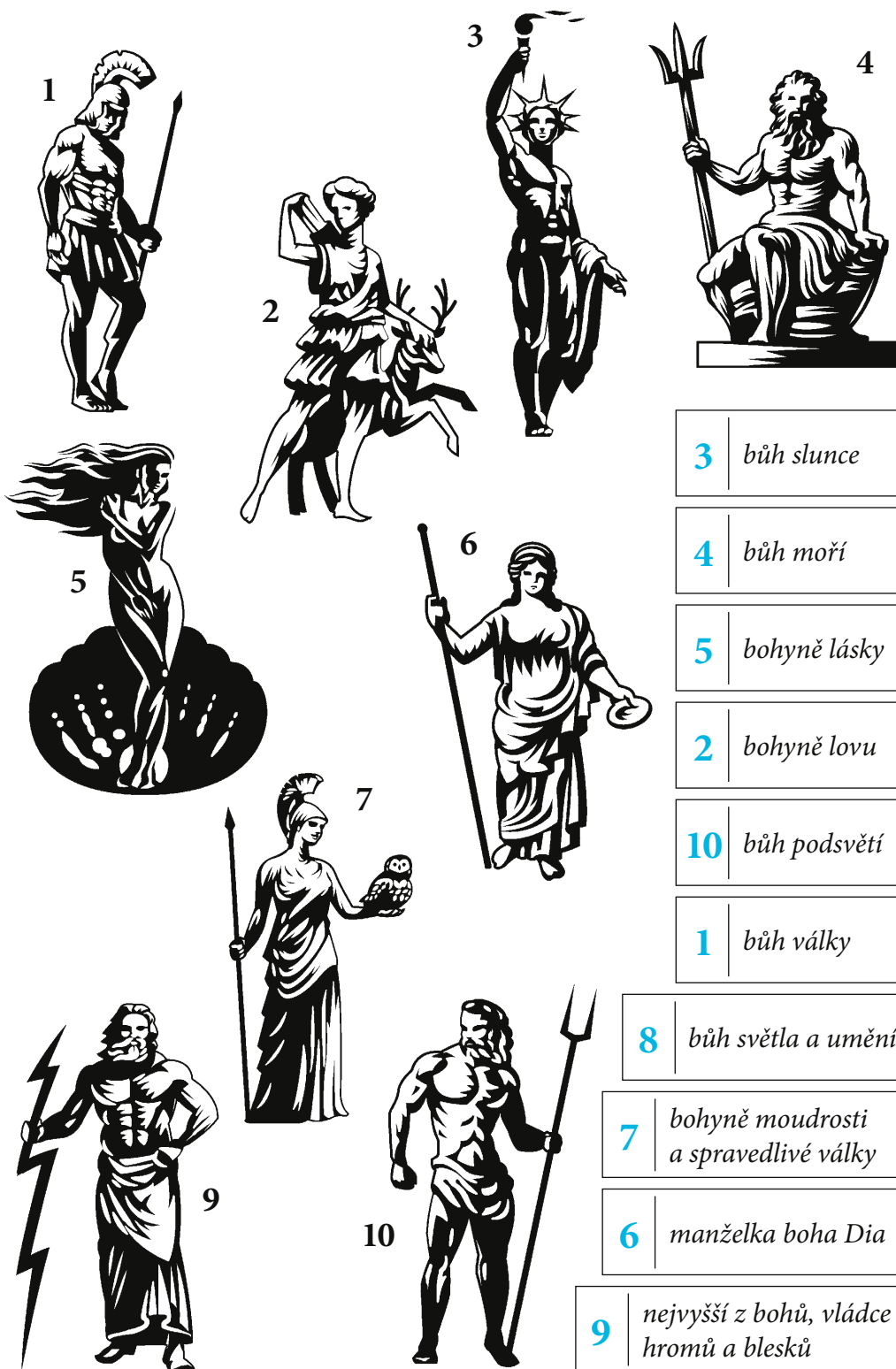
PRACOVNÍ LIST 5 – ŘEŠENÍ

Znáš řecké bohy a bohyně?

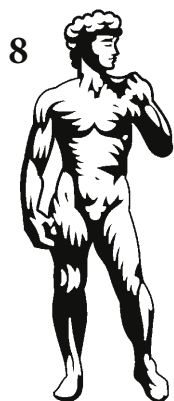
ÚKOL:

Staří Řekové věřili v existenci mnoha bohů a bohyně, kteří podle jejich představ sídlili na hoře Olymp a vyznačovali se různými schopnostmi. Číslem uvedených u jejich podobizen propoj jména bohů a jejich charakteristiky.

9	Zeus
8	Apollón
4	Poseidón
3	Hélios
1	Árés
6	Héra
10	Hádés
7	Athéna
5	Afrodíta
2	Artemis

3	bůh slunce
4	bůh moří
5	bohyně lásky
2	bohyně lovu
10	bůh podsvětí
1	bůh války
8	bůh světla a umění
7	bohyně moudrosti a spravedlivé války
6	manželka boha Dia
9	nejvyšší z bohů, vládce hromů a blesků

PRACOVNÍ LIST 6 – ŘEŠENÍ

Jak se skloňuje jméno Zeus?

ÚKOL:

Bůh Zeus byl v řecké mytologii vládcem bohů. Víš ale, že jméno Zeus se skloňuje nepravidelně? Doplň do prvního sloupce tabulky pádové otázky. Pak vystřižni a do druhého sloupečku nalep tvary jména Zeus. Nakonec do posledního sloupečku dopiš tvary svého jména.

Pád	Pádová otázka	Skloňování jména Zeus	Skloňování tvého jména
1.	<i>kdo, co</i>	<i>ZEUS</i>	
2.	<i>koho, čeho</i>	<i>DIA</i>	
3.	<i>komu, čemu</i>	<i>DIOVI</i>	
4.	<i>koho, co</i>	<i>DIA</i>	
5.	<i>voláme</i>	<i>DIE!</i>	
6.	<i>kom, čem</i>	<i>DIOVI</i>	
7.	<i>kým, čím</i>	<i>DIEM</i>	

<i>DIOVI</i>	<i>DIE!</i>	<i>DIA</i>	<i>ZEUS</i>	<i>DIOVI</i>	<i>DIEM</i>	<i>DIA</i>
--------------	-------------	------------	-------------	--------------	-------------	------------

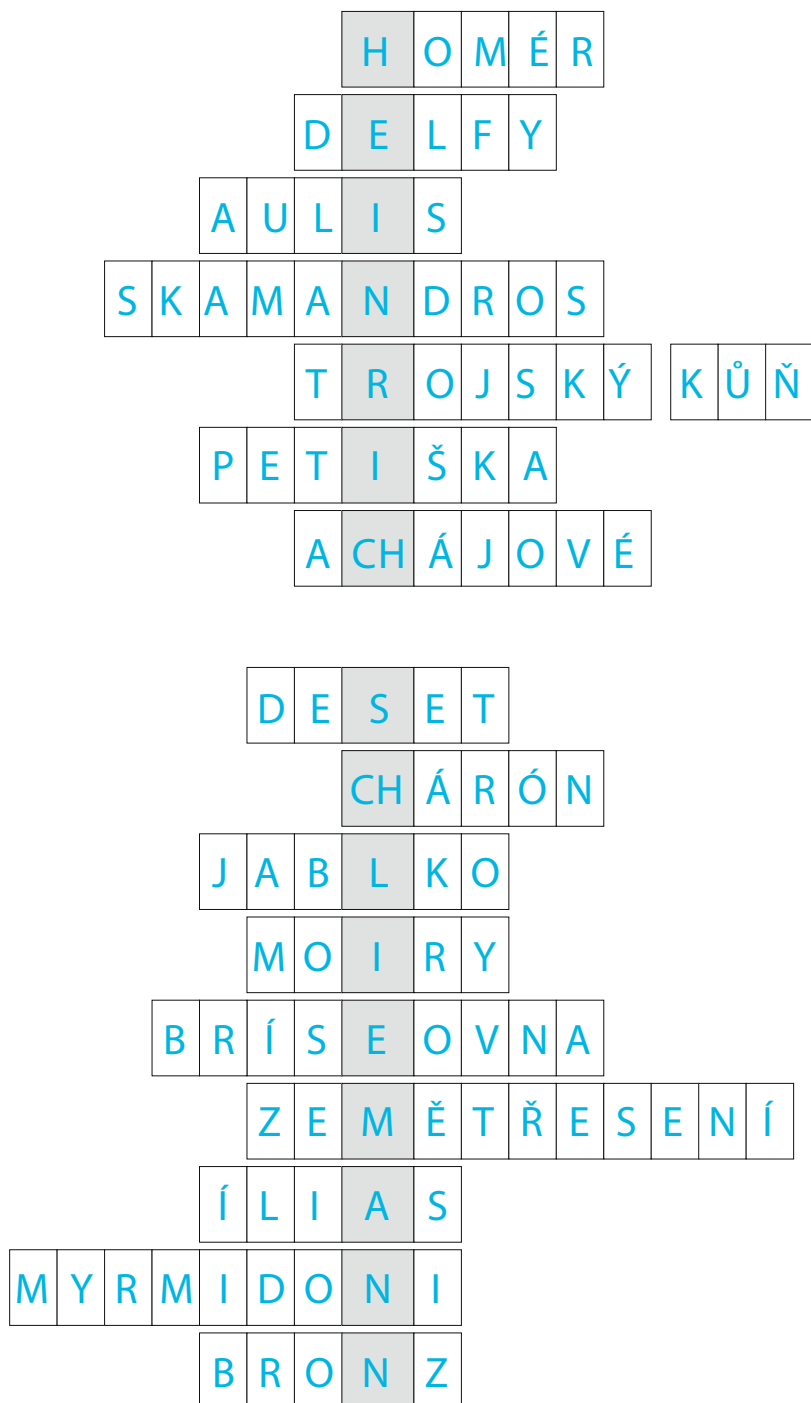

PRACOVNÍ LIST 7 – ŘEŠENÍ

Rozumíš slovům z knihy?

ÚKOL:

Bára byla fascinovaná příběhem německého archeologa, který žil v 19. století a který se už v osmi letech rozhodl, že objeví a vykope Tróju – a skutečně se mu to roku 1871 podařilo. Vylušti křížovku a tajenka ti připomene, jak se jmenoval.

Řecký básník, údajný autor eposu o trojské válce.

Místo, kde se nacházela slavná věštkyně.

Přístav, z něhož Řekové společně vyrazili na Tróju.

Jméno řeky, která protékala plání před Trójou.

Co bylo podle pověsti příčinou dobytí Tróje?

Český spisovatel, který převyprávěl řecké báje a pověsti, se jmenoval Eduard...

Jak sami sebe nazývali Řekové?

Kolik let trvala trojská válka?

Převozník přes řeku mrtvých.

Nejkrásnější bohyně měla od Parida dostat zlaté...

Řecké sudičky.

Brísova dcera, kterou si oblíbil Achilles, se v příběhu nazývá...

Co ve skutečnosti zničilo Tróju?

Epos (dlouhá báseň) o trojské válce.

Elitní Achillovi válečníci.

Materiál, z něhož měli řečtí i trojští bojovníci vyrobené zbraně.

PRACOVNÍ LIST 8

Pamatuješ si, kdo byl kdo?

ÚKOL:

V příběhu o trojské válce se vypráví o mnoha hrdinech a hrdinkách. Významných postav jak na straně Řeků, tak na straně Trójanů je opravdu požehnaně. Jestlipak sis ale při čtení knížky uvědomil(a), že jsou spolu navzájem provázáni do jednoho velikého pletence?

Urči (třeba i s pomocí knížky nebo internetu), kdo byl kdo, vystřihni jména postav a nalep je na správná místa v „rodokmenu“ na následující straně. Všechny souvislosti mezi nimi pak uvidíš jako na dlani.

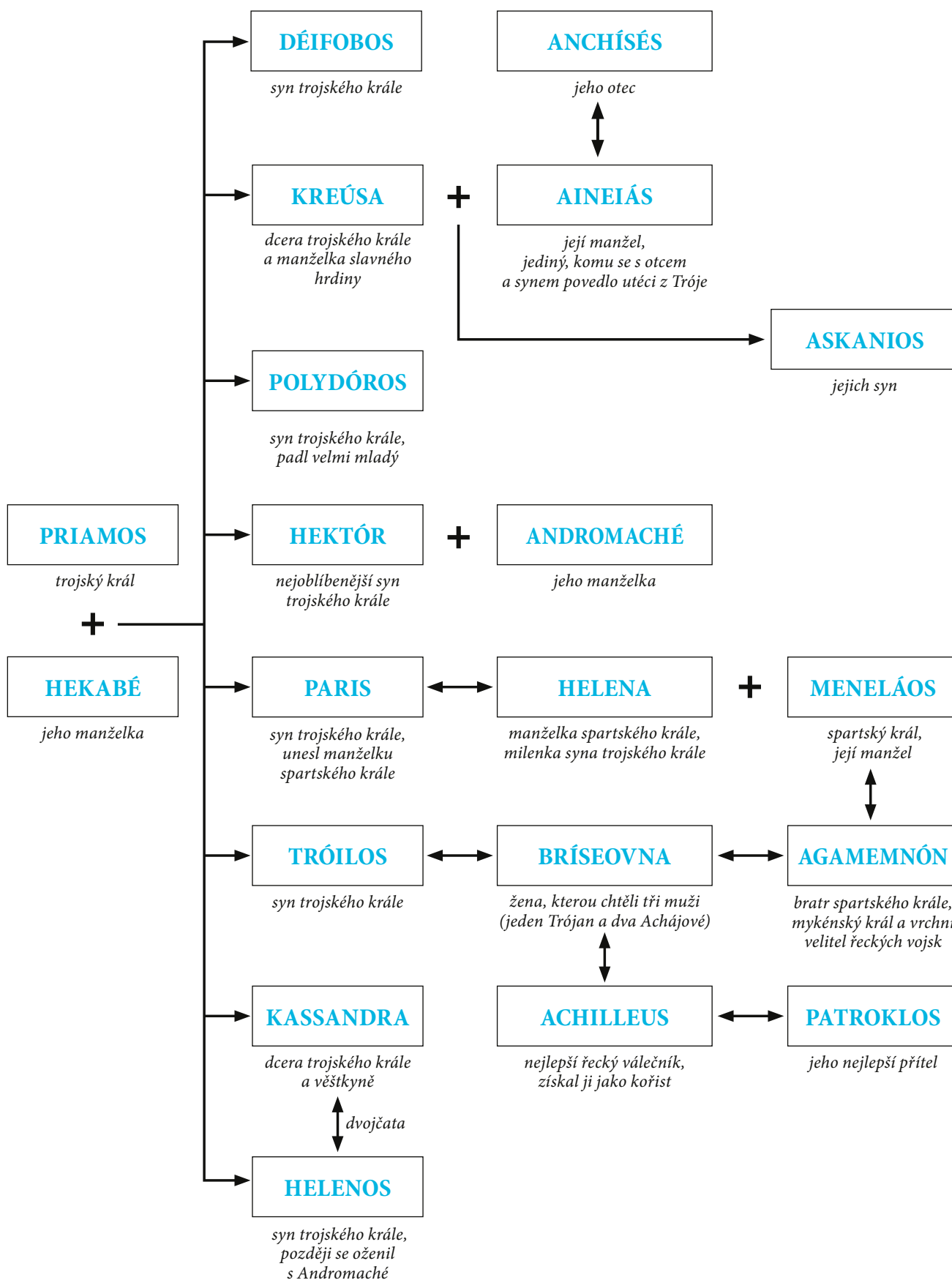
AGAMEMNÓN	BRÍSEOVNA
ACHILLEUS	DÉIFOBOS
ANCHÍSÉS	HEKABÉ
AINEIÁS	HEKTÓR
ANDROMACHÉ	HELENA
ASKANIOS	HELENOS

KASSANDRA
KREÚSA
MENELÁOS
PARIS
PATROKLOS
POLYDÓROS
PRIAMOS
TRÓILOS

PRACOVNÍ LIST 8 – ŘEŠENÍ

Příloha

PRACOVNÍ LIST 9

Vybarvíš správně obrázek?

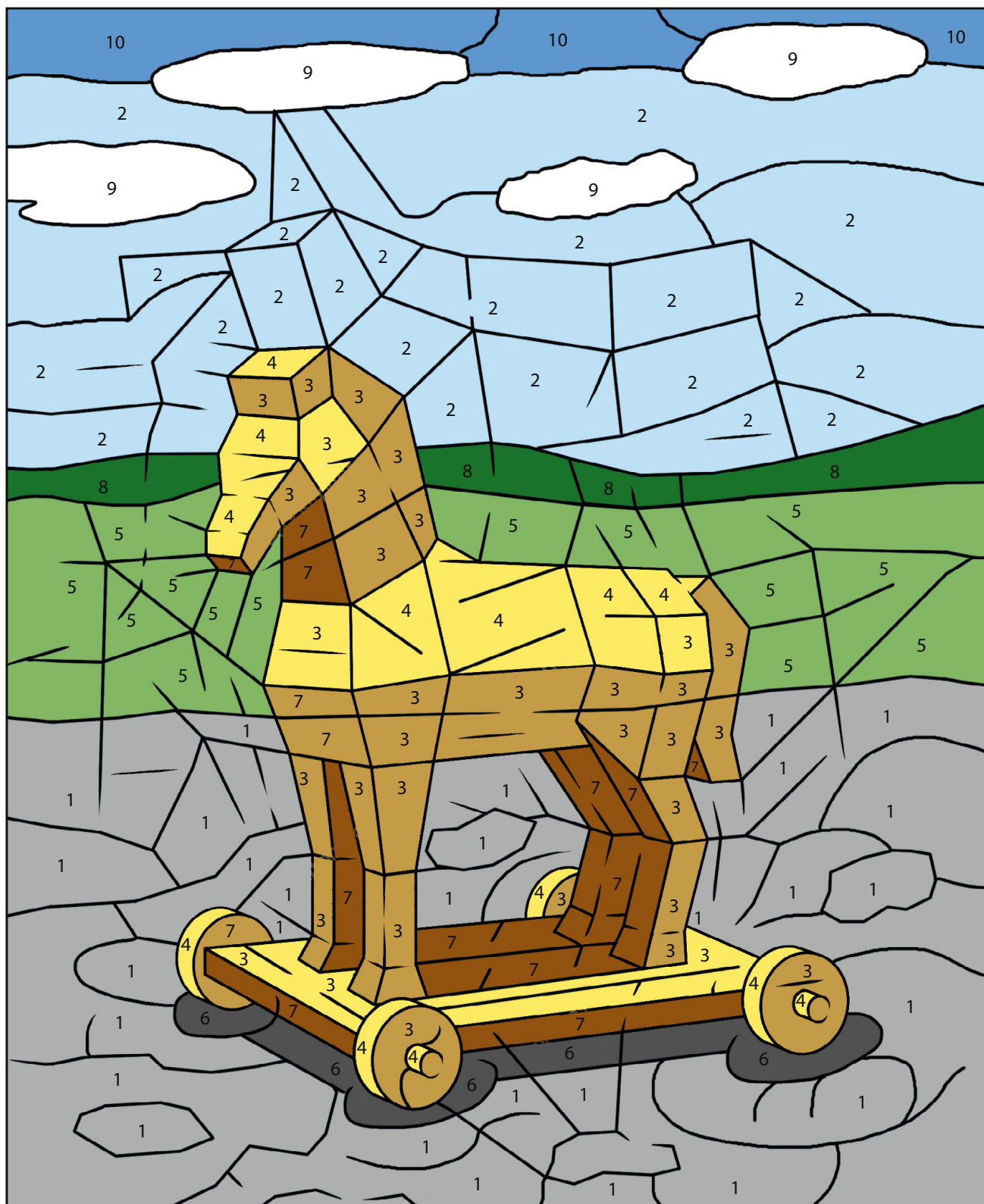
ÚKOL:

Jméno jednoho z nejslavnějších řeckých hrdinů nám na předchozím pracovním listu chybí. Byl jím Odysseus, mazaný řecký král, který proslul svým dlouhým desetiletým putováním domů po skončení trojské války. Bohové ho tak potrestali, protože to byl právě on, kdo prý vymyslel lest s trojským koněm – dutou sochou, kterou podle pověsti Řekové věnovali Tróje jako dar na rozloučenou, ale v níž se ve skutečnosti ukrývali bojovníci, kteří v noci vyskákali, otevřeli brány svým spolubojovníkům a zaskočenou Tróju pak společně porazili.

Na následující straně vybarvi pole podle klíče a získej tak obrázek trojského koně!

PRACOVNÍ LIST 9 – ŘEŠENÍ

1. Podstatná jm. (světle šedá)	3. Zájmena (okrová)	5. Slovesa (světle zelená)	7. Předložky (hnědá)	9. Částice (bílá)
2. Přídavná jm. (světle modrá)	4. Číslovky (žlutá)	6. Příslovce (tmavě šedá)	8. Spojky (tmavě zelená)	10. Citoslovce (středně modrá)

PRACOVNÍ LIST 10 – ŘEŠENÍ

Spočítáš správně počty bojovníků?

ÚKOL:

Trojská válka trvala deset let a za tu dobu se před branami Tróje vystříдалo – a také zemřelo – mnoho bojovníků, mnoho zbraní se zničilo a mnoho předmětů ukořistilo.

Spočítej slovní úlohy, vyber správnou odpověď a písmeno uvedené vedle ní zapiš do tajenky vpravo. Ta ti prozradí jméno ostrova v Iónském moři, na němž byl králem Istivý Odysseus.

1. V jedné lodi je 44 míst k sezení. Kolik takových lodí je potřeba pro přepravu 1 500 řeckých bojovníků z Řecka do Tróje, aby při plavbě každý z nich seděl?

34 L

35 I

27 K

I

2. Při prohlídce zbraní po bitvě Řekové zjistili, že sedmina všech zbraní je poničená. Nahradili je 129 novými zbraněmi. Kolik funkčních zbraní měli celkem k dispozici před další bitvou?

136 E

903 T

803 L

T

3. Během 5 dní zajali řečtí bojovníci 4 250 Trójanů. Kolik Trójanů by Řekové zajali při stejném výkonu za 12 dní?

10 200 H

8 500 S

51 000 A

H

4. Myrmidoni v bitvě ukořistili celkem 132 kopí, štítů a přilbic. Kopí získali 48. Štítů bylo o 15 víc než kopí. Kolik si z bitvy přinesli přilbic?

21 A

63 B

111 C

A

5. Trojský kuň má uvnitř tři patra. V prostředním se schovalo o 6 Řeků více než v horním a o 9 méně než v dolním patře. Kolik jich bylo schovaných v celém koni, jestliže v dolním patře bylo schovaných 27 Řeků?

47 O

55 G

57 K

K

6. Dva válečné vozy, jeden řecký a jeden trojský, jedou proti sobě, ale minou se. Jeden ujede za minutu 820 metrů, druhý 370 metrů za 30 sekund. Jak daleko budou od sebe vozatajové obou vozů 7 minut po setkání?

10 920 m A

8 330 m S

16 660 m O

A

PRACOVNÍ LIST 11 – ŘEŠENÍ

Srovnáš knihy do knihovny podle abecedy?

ÚKOL:

Než se Bára vydala na svou devátou cestu časem a prostorem, rovnala doma s tatínkem knihovnu po babi dejvické. Po počátečních debatách nakonec zvítězila varianta, že knihy srovnají podle období, jehož se týkají. Původně ale tatínek navrhol seřadit je abecedně podle jmen autorů.

Na obrázku vidíš prázdnou knihovnu. V příloze ji pak najdeš plnou knížek, v nichž Bára hledala informace ke svým prvním cestám do minulosti. Jsou srovnané podle historických období, jak se s tatínkem domluvili. Jak by se ale změnilo jejich umístění v knihovně, pokud by byly srovnané podle abecedy a autorů?

Knížky vystřihni a nalep do knihovny seřazené abecedně podle příjmení autorů. Nezapomeň, že pokud narazíš na více knih od jednoho a toho samého autora, rozhoduje o jejich pořadí název knihy.

Holger Erik Altmann VIKINGOVÉ	Antonín Bartoňák Zlaté Mykény	Colleen Batey SVĚT VIKINGŮ: kulturní atlas	Johannes Brøndsted VIKINGOVÉ sága tří staletí	Jaroslav Čechura Lexikon českých panovnických dynastií	Hannes Ertzistorfer MARIE TEREZIE soukromý život panovnice	Eric Friedler Svědkové z továrny na smrt	Franz Herre <i>Marie Terezie</i>	Ivan Hruša Bohové, chrámy, obřady a lidé	Christian Jacq Egyptňanky	Josef Janáček RUDOLF II. <i>a jeho doba</i>	Samuel Noah Kramer Historie začíná v Sumeru	Erich Kulkka TOVÁRNA NA SMRT	Erich Kulkka Útěk z tábora smrti	
Jozef Leikert A DEN SE VRÁTIL	Salvatore Nappo POMPEJE	Tomáš Pasák Pod ochranou Říše	Helena Petřův Právní postavení Židů v Protektorátu Čechy a Morava (1939–1941)	Jiří Prosecký Encyklopedie starověkého Předního východu	Jiří Prosecký Když království sestoupilo z nebes	Marija Jefimovna Sergejenko POMPEJE	Břetislav Váchala Ilustrovaná encyklopedie starého Egypta	Emanuel Víček Jak zemřeli	Friedrich Weissensteiner DCERY MARIE TEREZIE	Vojtěch Zamarovský Bohové a hrdinové antických bájí	Vojtěch Zamarovský Jejich Veličenstva Pyramidy	Vojtěch Zamarovský Na počátku byl Sumer	Vojtěch Zamarovský ✦ Objevení Tróje	Vojtěch Zamarovský ✦ Řecký zázrak

PRACOVNÍ LIST 11

Příloha

Franz Herre	<i>Marie Terezie</i>	Bohové a hrdinové antických bájí	Jiri Prosecký	Encyklopedie starověkého Předního východu
Hannes Eitzlstorfer	MARIE TEREZIE soukromý život panovnice	Zlaté Mykény	Vojtěch Zamarovský	Na počátku byl Sumer
Friedrich Weissensteiner	DCERY MARIE TEREZIE	POMPEJE	Samuel Noah Kramer	Historie začíná v Sumeru
Erich Kulka	Útek z tábora smrti	SALVATORE NAPPO	Jiri Prosecký	Když království sestoupilo z nebes
Erich Kulka	TOVÁRNA NA SMRT	SVĚT VIKINGŮ: kulturní atlas	Ivan Hruša	Bohové, chrámy, obřady a lidé
Eric Friedler	Svědkové z továrny na smrt	VIKINGOVÉ	Christian Jacq	Egyptanky
Helena Petřův	Právní postavení Židů v Protektorátu Čechy a Morava (1939–1941)	VIKINGOVÉ sága tří staletí	Břetislav Vachala	Ilustrovaná encyklopedie starého Egypta
Tomáš Pasák	Pod ochranou Říše	Lexikon českých panovnických dynastií	Vojtěch Zamarovský	Jejich Veličenstva Pyramidy
Jozef Leikert	A DEN SE VRÁTIL	Jak zemřeli	Vojtěch Zamarovský	★ Objevení Tróje
		RUOLF II. a jeho doba	Vojtěch Zamarovský	★ Řecký zázrak

PRACOVNÍ LIST 12 – ŘEŠENÍ

Rozumíš těmto rčením?

ÚKOL:

V knížce *Trojská válka – Poseidónův hněv* se objevuje celá řada rčení a ustálených slovních spojení. Jestlipak jim správně rozumíš? Vyber z nabídky správnou odpověď a slož tajenku, která ti připomene jméno pana ilustrátora, který kreslí do Kouzelného atlasu všechny obrázky.

1. Když se bojovník vrací z bitvy BUĎ SE ŠTÍTEM, NEBO NA ŠTÍTĚ , znamená to, že...		
a) ... se vrací buď neporažený, nebo mrtvý.	P	P
b) ... buď jde pěšky, nebo se veze na štítě, který táhne poražený nepřítel.	I	
c) ... se vrací buď bez zranění, nebo zraněný.	A	
2. Jako PARIDŮV SOUD se označuje:		
a) Soudní proces, při němž byl Paris označen za viníka trojské války.	V	E
b) Situace, kdy Paris učinil osudové rozhodnutí a označil za nejkrásnější bohyni Afrodítu.	E	
c) Situace, kdy Paris učinil osudové rozhodnutí a označil za nejkrásnější ženu Helenu.	L	
3. Proč se předmět nějakého sporu nazývá JABLKEM SVÁRU ?		
a) Protože právě o jablko se hádaly tři bohyně.	T	T
b) Protože právě o jablko spolu bojovali Řekové a Trójané.	A	
c) Protože právě o jablko se hádal Achilleus s Agamemnónem.	E	
4. Co znamená, že se s něčím ROZTRHL PYTEL ?		
a) Že se něco nepovedlo.	N	R
b) Že něco bylo (je) nekvalitní.	Š	
c) Že toho bylo (je) hodně.	R	
5. Co znamená, když má někdo MÍSTO SRDCE KÁMEN ?		
a) Že je statečný.	J	K
b) Že má kardiostimulátor.	L	
c) Že je necitelný.	K	
6. Co znamená, že je to něčí ACHILOVA PATA ?		
a) Že je to něčí slabina.	O	O
b) Že je to něčí silné místo.	Í	
c) Že je to něčí bolestivé místo.	E	
7. Co znamená, když má někdo PŘESTŘIHLU NIT ŽIVOTA ?		
a) Že je v depresi.	R	P
b) Že zemřel.	P	
c) Že má problémy.	V	
8. Co znamená označení DANAJSKÝ DAR ?		
a) Je to dar, který obdarovanému způsobí spíš užitek než potíže.	Ů	L
b) Je to dar, který obdarovaný odmítne přijmout.	Ý	
c) Je to dar, který obdarovanému způsobí spíš potíže než užitek.	L	

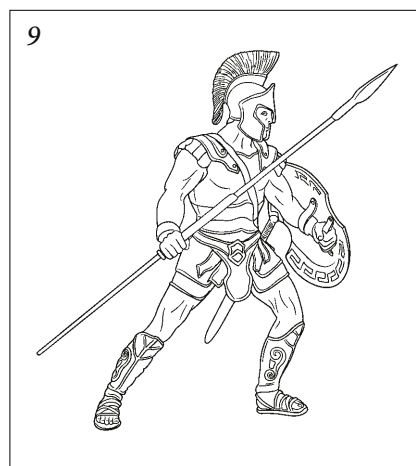
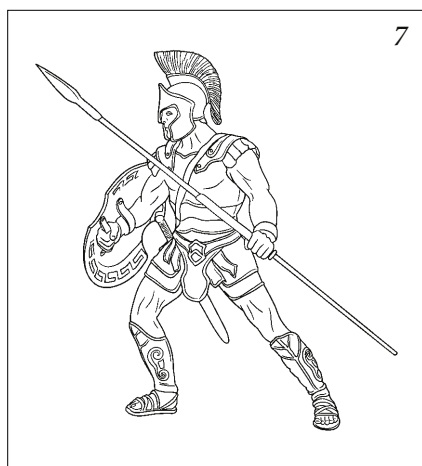
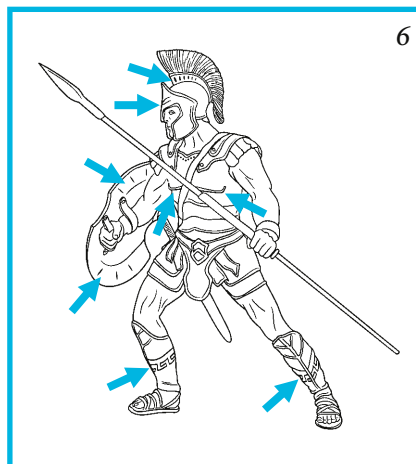
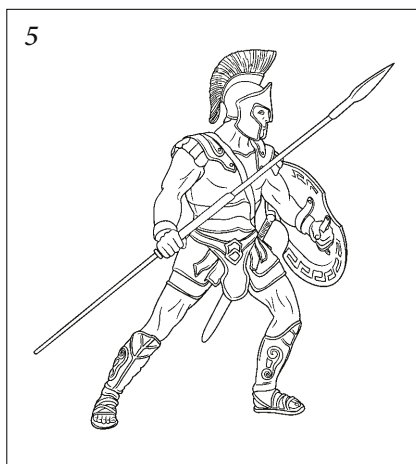
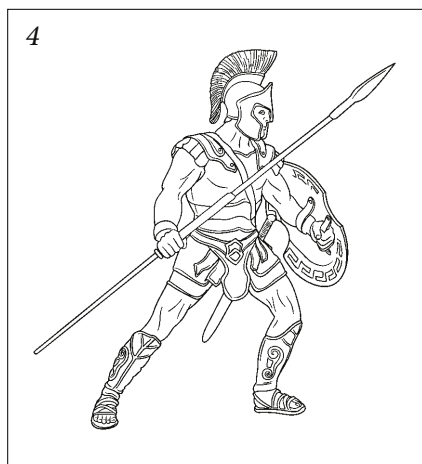
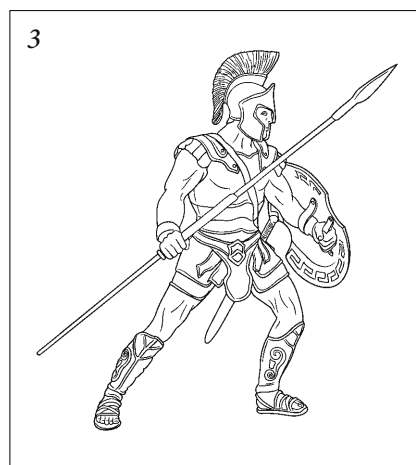
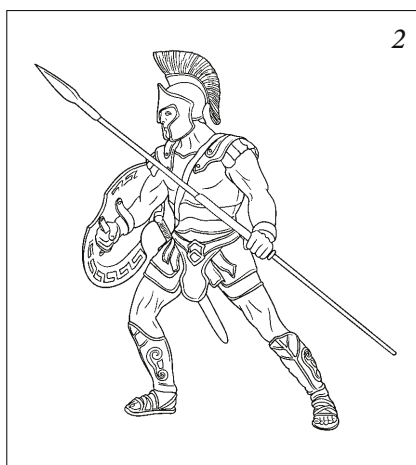
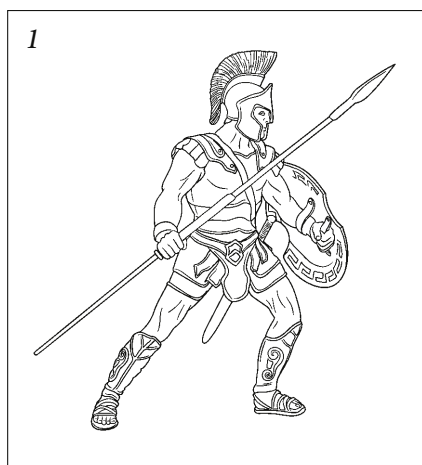
PRACOVNÍ LIST 13 – ŘEŠENÍ

Najdeš Patrokla?

ÚKOL:

Když Achilleus odmítl bojovat, jeho nejlepší přítel Patroklos se převlékl do jeho zbroje a vydal se bojovat místo něj. Poznáš, na kterém obrázku je ve zbroji právě on? Jen jeden jediný obrázek se od ostatních v něčem liší – a právě na něm je ve zbroji ukrytý Patroklos.

Pozor! Odlišnost nespočívá v tom, že je bojovník někdy obrácený na druhou stranu.

PRACOVNÍ LIST 14 – ŘEŠENÍ

Jaké pohádky Bára vyprávěla?

ÚKOL:

Bára Askaniovi a jeho rodině pro ukrácení času vyprávěla tradiční české (nejenom) pohádky – a slavila veliký úspěch. Poznáš podle obrázků, o jaké pohádky šlo? Název pohádky napiš na linku pod obrázkem.

Pták Ohnivák a liška Ryška

Červená Karkulka

Žabka carevna / Žabí princ

Sněhurka a sedm

trpaslíků

Perníková chaloupka

Popelka

Šípková Růženka

Princezna se zlatou

hvězdou na čele

Dvanáct měsíčků

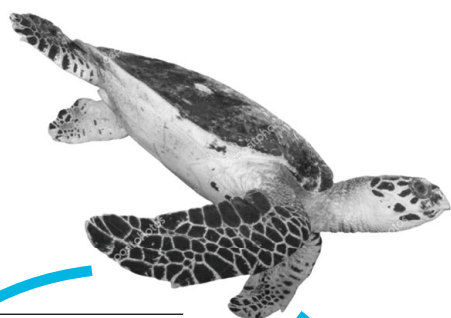
PRACOVNÍ LIST 15 – ŘEŠENÍ

Na jaké živočichy mohla Bára v moři narazit?

ÚKOL:

Když se Bára vypravila za Achillem do jeho tábora, musela kus cesty překonat v moři. Měla přítom velký strach, na co vše by ve vodě mohla narazit...

1. Vodní živočichy na obrázcích pojmenuj (třeba s pomocí encyklopedie o zvířatech) rodovým i druhovým jménem.
2. Zakroužkuj ta zvířata, která opravdu žijí v moři.

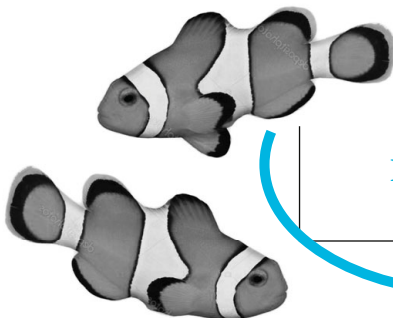
Kareta obrovská
(obecná, pravá, velká aj.)

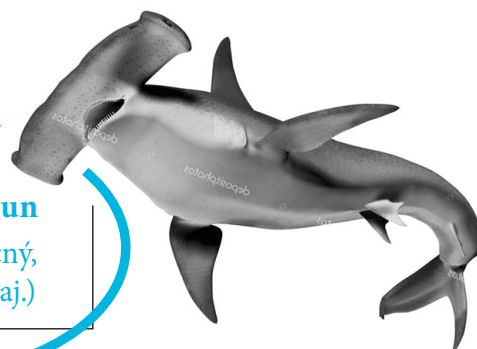
Kapr obecný
(lysec)

Gaviál
(indický, sundský)

Klaun očkátý

Žralok kladivoun
(Kladivoun obecný,
velký, bronzový aj.)

Kosatka dravá

Mlok skvrnitý